

gemakkelijk was het niet. Alhoewel men over geen turnzaal beschikte, werden de oefeningen verder gezet onder de blote hemel op het strand. Tot men over een kleine ruimte kon beschikken.

Onder de waakzame en zeer bevoegde leiding van de dynamische Henri BODAERT nam de vereniging een grote vlucht en OTV Noordzee werd één van de mooiste en roemrijkste verenigingen in binnen- en buitenland.

(1) Deze tentoonstelling gaat door in het Heemmuseum vanaf 21 februari tot 24 mei 1998

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (49)

door **Aimé SMISSAERT (+)**

Deze avond hielden de Duitsers feest in onzen Koninklijken Schouwburg.

Zekere laaggezonken schepsels die in de droevige omstandigheden die wij beleven, vaderland, eer en faam vergetende, zich overleveren aan openbare ontucht, worden op bevel der Duitse overheid, tweemaal per week, den Dinsdag en den Vrijdag, in het huis van den heer Dr. VANDEMAELE, Karel Janssenslaan, aan een geneeskundig onderzoek onderworpen. De Duitsers hadden opgemaakt dat, op de uren voor dit onderzoek, gesteld, talrijke nieuwsgierigen samschoolden voor gezegd huis. Deze morgen nu, was de Karel Janssenslaan afgezet van aan de Leopoldlaan tot aan de Leopold I plaats door Duitse gendarmen. Het gedeelte van het Leopoldpark, uitgevende op de Karel Janssenslaan, was eveneens afgezet. Niemand mocht door tenzij degene die het onderzoek weskwestie moesten ondergaan. Het getal nieuwsgierigen die zich verdrongen in den omtrek van het park, om toch iets te zien, was zeer groot : de walg en de verontwaardiging stonden op eenieder'sgelaat te lezen, walg voor de hellevegen, die dan nog de schaamteloosheid hadden te spotten toen ze voorbij trokken, verontwaardiging tegenover de Duitse overheid die zulke tooneeltjes in 't midden van de stad doet voorvallen.

Een heer van vreemde nationaliteit kreeg heden toelating van wege de Duitse kommandantur om zijne villa, op den Zeedijk, een bezoek te brengen. Toen zulks afgeloopen was wilde hij de ramp die van de zee naar de straat leidt, afdalen, en stapte te dien einde over de touw, dweers over de straat gespannen. "Halt !" klonk het eensklaps. Een officier trad op hem toe en de heer had goed de geschrevene toelating der kommandantur te toonen, er was geen gehoor in Israël : niemand heeft het recht over de touwen, dweers over de rampen van de zeedijk gespannen, te stappen indien hij van geen Duitse soldaat is vergezeld. De heer moest mede naar de kommandantur en zag zich daar veroordeelen tot eene boet van 25 mark. "Indien gij niet betaalt, snauwde men hem toe zullen wij u ievers naar toe zenden". - "Naar waar", vroeg hij - "40 mark boet" luidde het antwoord. Goedschiks, kwaadschiks, hij mocht betalen.

Op den Vuurtoren leeft men thans in de weelde ! In de Blankenbergh- en Avisostraten branden thans kleine elektrieke lampen; de andere straten zullen volgen.

Heden avond, een 10tal minuten na den zevenen werd Frans VERSCHAVE, een werkmans op de Vuurtorenwijk wonende, in 't naar huis gaan, door de Duitsers aangehouden. Hij mocht 10 mark betalen om na 7 ure op straat geweest te zijn.

Woensdag 24e Februari. -

HONDERD DRIEENDERTIGSTE DAG DER BEZETTING

In het "Palace Hôtel" zijn de werklieden bezig met inrichtingen te maken voor warme baden, tendienste der soldaten.

Op bevel der duitsche overheid begon men heden met het overschilderen der Fransche opschriften op de naamplaten der straten. De Vlaamsche mogen blijven.

Vrouw weduwe Charles DENYS, herbergierster, A. Pieterslaan, werd heden veroordeeld tot 200 mark boete : een duitscher, die door zijn volk wordt opgezocht, was hare herberg binnengetreden. De duitschers, die over de deur in het huis van Dr. VERMEIRSCH een bureel hebben, hadden zulks bemerkt. Twee gendarmen werden de herberg binnengezonden. De herbergierster, ondervraagd, verklaarde dat de duitscher hare woning had verlaten : tot haar ongeluk zochten de gendarmen het huis af en vonden den verborgen duitscher.

Deze avond, vanaf 5 1/2 ure, brandde, voor de eerste maal sedert de bezetting onzer stad door de duitschers, de groote lichttoren.

Donderdag 25e Februari. -

HONDERD VIERENDERTIGSTE DAG DER BEZETTING

Wie niet lachen deze morgen zijn onze huisvrouwen die op de markt geen boter vinden. Winkeliers en andere liefhebbers zijn de weinige boterboerinnen die nog naar stad komen, gaan afwachten aan de bruggen der de Smet de Naeyerlaan, en daar wordt de boter aan den man gebracht aan 4 tot 4,50 f, de kilo.

Groensels zijn er op de markt niet meer te krijgen, tenzij een weinig porei, selderij, wortels en uitgelopen koolen. De porei gaat 10 en 15 c. het staal; de selderij 15 c., de koolen 30 en 35 c., de wortels 30 c. de kilo, de ajuinen gaan 70 c. en 1 f. de kilo; geene appelen meer te krijgen. Een half mandje spruiten (nog geen kilo en de eenigste die op de markt waren) werd deze morgen voor 1,25 f. verkocht; De eieren staan aan 15 c. Gelukkiglijk zijn de aardappelen niet duur : 30 c. de 3 kilos (aan de voortverkoopers), in de winkels 10 tot 12 f. de 100 kilos.

Wat nu het vleesch betreft : zwijnenvleesch 2.40 f. de kilo, ossenvleesch 3 f. met beenderen, 4 f. zonder de beenderen, bouilli 2 f., kalfvleesch en schapenvleesch, niet meer te krijgen. De sinaasappelen geen denzelfden prijs als andere jaren, 10 c. 't stuk en 2 voor 25 c.

Nog altijd mag er niemand over de bruggen der Nieupoortsche vaart komen, tenzij eene boerin van Earneghem, die met konijnen, kiekens en boter en eieren komt voor het "Hôtel de la Couronne" en de "Renommée".

Het uitvagen der Fransche opschriften op de naamplaten der straten moet binnen de 4 dagen geëindigd zijn, anders zal de stad eene ferme boete opgelegd worden. De schildersbazen, MM. GALEYN en NEFORS zijn, door de stad, met dit werk belast.

Gister avond en heden, den ganschen dag, hadden wij storm uit het N. Het sloepken van Coxyde, door de duitschers op 4 mijlen Noordwaarts onzer haven geankerd, zonk deze nacht.

Volgende plakbrief, in t' VI., Fr. en duitsch opgesteld, werd heden uitgeplakt :

BERICHT

De inwoner van Cortemarck, Alidoor VANDAMME, heeft bespiedingsdienst gedaan met teekens te geven aan de vijand. Als hij tegen zijne aanhouding heeft willen wederstaan, is hij dood geschoten geworden.

Om de misdaad van VANDAMME te straffen, heeft de militaire overheid de navolgende maatregelen getroffen :

1° de pastoor BLANCKE en de onderpastoor BARRA, verantwoordelijk voor het gedrag van hunne parochieleden, worden als krijgsgevangenen naar Duitschland gebannen.

2° De gemeente Cortemarck moet eene boete betalen van 5.000 M.

De Opperbevelhebber

Ziehier, als staaltje der duitsche talenkunde, de Fransche tekst :

AVIS IMPORTANT

Alidor VANDAMME, habitant de Cortemarck, s'est livré à l'espionnage en donnant des signaux à l'ennemi. S'opposant à son arrestation il a été tué par un coup de fusil.

L'autorité allemande a pris par suite du crime commis par VANDAMME les mesures coercitives suivantes :

1° le curé BLANCKE et le vicaire BARRA, responsables des membres de leur paroisse, seront déportés comme prisonniers de guerre en Allemagne.

2° La commune de Cortemarck a à payer une amende de cinq mille M. (5000 M.)

Le Commandant en chef

In het duitsch staat er nog bij :

Die Militärbehörde gibt diese Massnahmen bekannt um die Bevölkerung keinen Zweifel darüber zu lassen, dass jede feindliche Handlung mit unachsichtlicher Strenge bestraft wird.

(De militaire overheid maakt deze maatregelen bekend om aan de bevolking geen twijfel over te laten dat ieder vijandelijke handeling met onverbiddelijke strengheid zal gestraft worden.

Vrijdag 26e Februari. -

HONDERD VIJFENDERTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze nacht, rond 12 1/4 ure, brak een ernstige brand uit in de drukkerij Alfons LEYS, Thouroutschesteenweg. De drukkerij is gelegen op den koer van het huis; Het duurde geruimt tijd eer de pompiers ter plaats waren. Meer dan een uur moesten zij werken vooraleer het brandend element meester te worden. De heer Burgemeester en de duitsche plaatsbevelhebber waren vanaf 12 1/2 ure ter plaats. De schade, door verzekering gedekt, bedraagt tusschen de 30 en de 40.000 f.

Gister avond werden 28 gevangen soldaten, 27 Belgen en 1 Franschman alhier binnengebracht. De Franschman, die erg gekwetst was, stierf terwijl men hem overbracht.

Die soldaten mieken deel van eene patrouille van 100 man, die in den nacht van Woensdag tot Donderdag, tusschen de Rattevalle en Slypebrug door de duitschers verrast. 5 mannen der patroelje werden gewond en de andere, behalve de 27 gevangenen, konden de vlucht nemen. De duitschers hadden 5 dooden en 3 gekwetsten. De gevangenen werden naar Leffinghe overgebracht, alwaar zij in het huis van den heer notaris VANDER HEYDE opgesloten werden. Men gaf hen daar chocolade en brood, 's noens kregen ze soep, 's avonds voor hun vertrek naar Oostende, nogmaals chocolade en worsten. Deze morgen werden de 27 gevangenen, allen jongens van beneden de 20 jaar en toehoorende aan het 8e linie, naar de Kommandantur overgebracht, waar men te vergeefs poogde ze inlichtingen te doen geven. Na hen elk eene kop thee, wat brood, een pakje tabak en een pakje cigarettten gegeven te hebben, leidde men ze naar de statie.

Ziehier de namen der 27 Belgische krijgsgevangenen, welke naar Duitsland zijn overgebracht :

ALBERGHS Baziel - BELIENS Emiel - BESAEN Theof., 1e serj., gekwetst - BOON Theofiel - CALLEBAUT Renaat - CAMERLINCK Gustaaf, Onderluitenant, Antwerpen - CASTADOT Hendrik - CLEYMAN Alfons - CLEYMAN Jozef - DESCHAMPS Michel - DESSAUVAGES Ernest - DUMONT Alfons - HENDRICKX Hendrik - LAUWERS Achiel, korporaal - LEBOEUF Alidoor - LEURPUIN Achiel - LOOS Jan-Lodewijk - MARLIER Louis - MET DEN ANEXT Karel, serjant, Brussel - MEUNIER Ferd.- Victor - NISOLE Jozef - PAUWELS Eduard - VAN ACKER Ivo - VAN BRANTEGHEM Renaat, Parijs - VAN DEN BROECK Frans - VAN MALDERGHEM Emiel - VERSCHUEREN Hendrik.

* * *

Tegen den avond kwam alhier langs de Brugsche vaart, een Hollandsch scheepken binnen, met allerhande koopwaren beladen, hier gestuurd door den h. schepen MOREAUX. Het is hetzelfde scheepken dat hier over eenige weken toekwam.

Het scheepken heeft 490 zakken bloem van 62 kilos en 120 zakken bloem van 22 kilos en half aan boord, gezonden door hetzelfde Amerikaans Hulpfonds, dat reeds bij de eerste reis, met gezegd scheepken, ons bloem had gestuurd. Daarbuiten waren nog andere koopwaren aan boord welke het Stadsbestuur zal verkoopen aan de winkeliers. De kleine winkeliers zullen de twee eerste dagen komen koopen, het overige zal vervolgens ter beschikking der groote winkeliers gesteld worden. Deze verkooping geschiedt in de Hanger n° 3 der nieuwe dokken waar het scheepken gelost wordt.

Een tweede scheepken is ook toegekomen, met een gedeelte meel aangekocht door het Stadsbestuur, alsook andere koopwaren bestemd voor de Cooperatief der Staatsbedienden en voor de socialistische Cooperatief "De Noordstar".

* * *

De gemeentebesturen der landelijke gemeenten rond Oostende, hebben van de duitsche overheid bericht gekregen dat de landerijen in den korst mogelijken tijd moeten bemest, beplant en bezaaid worden.

Bij August FINCIOEN, landbouwer te Steene, stelen duitsche soldaten heden eenen stier dien zij overgebracht hebben naar het nr 35 der Sportstraat. Dezen avond, 11 ure, hebben zij gepoogd het dier af te maken, doch daar zij daarin niet lukten, schoten zij het neder.

Tussen 11 en 11 1/2 ure werd de middenstad opgeschrikt door eene hevige ontploffing : eene mijn (andere zeggen eene bom) was ontploft recht voor den Kursaal, meer dan 25.000 f schade toebrengend aan dit gebouw : tal van ruiten werden gebroken en niettegenstaande de houting afsluitingen, werden verscheidene der groote spiegelruiten van de rotonde verbrijzeld.

Van heden af kost het bier 25 frank de ton.

* * *

Het is thans de beurt aan de duivenmelkers om door de duitschers geterg en geplaagd te worden. Verscheidene hunner kregen heden het bezoek van "sauerkrautfresser's" en 4 der duivenmelkers, MM. Charles AMELOOT, melkboer wonende Veldstraat 9; Louis MAERTENS, metser, wonende Metsersstraat 6, COMMEYNE en MOMMERENCY, eveneens metsers, moesten mede naar de

Kommandantur. De eerste moest 100 mark boet betalen, de andere vroegen den Duitschers 20 mark elk, doch daar zij alle 3 verklaarden geen geld te hebben, werden zij met een krachtig "heraus, Spitzbube !" buitengewalst. Blijft nu te zien als het daarbij blijven zal ! Want sedert eenige dagen schijnen de Duitschers wederom duivels haperachtig achter geld, en voor het minste mispuntje, moet men mede naar de Kommandantur en mag men afspinnen.

Zulks ondervond deze week een der 2 tafeln knechten (garçons) van het "Hôtel du Phare". Een 30 tal officieren zaten aan tafel, toen een Duitse majoor binnen trad en den wens te kennen gaf rap bediend te worden. De tafeln knecht deed hem opmerken dat zijn kameraad en hij reeds de handen vol hadden met het bedienen van al die officieren. "Toe, spoed u wat, weersprak de majoor, hier is mijn bon voor het diner en 25 cent. drinkgeld voor u". De tafeln knecht richtte zich tot den toog en kon niet nalaten daar te zeggen : "Die heeft wel veel pretentie, met zijne 25 cent. drinkgeld ! Zou men niet zeggen dat hij mij tien frank geeft". Een hand viel loodzwaar op zijnen schouder, hij wendde zich om en ...stond voor den majoor. "Rap, naar de Kommandantur" luidde het. Onze tafeln knecht kwam er van af met 300 mark boet en 14 dagen gevang. Hij zit thans te mijmeren in het gevang Houley !

Volgens we later vernamen, zou de koffijhuisbediende in kwestie, slechts gedurende den winter garçon spelen ; binst den zomer is hij omnibusvoerder voor het hotel. Hij had de Duitse majoor te bedienen, doch deed zijn werk niet naar den gril van den Duitser, die hem daarover op zuurzoeten toon opmerkingen deed. De garçon antwoordde dat hij niet beter opdienen kon : de majoor werd kwaad en deed hem naar de Kommandantur leiden. Men kent het overige.

* * *

Deze week kreeg ons Stadsbestuur een brief vanwege de Kommandantur waarin deze zijn verwondering uitdrukte dat het brood voor de burgers bestemd, beter is als dit voor de soldaten. Daarop antwoordde de stad dat zij daaraan niets kon helpen : de stad moet bloem of meel koopen of krijgen en zij moet het gebruiken zooals het is, aangezien de Duitse overheid de toelating niet verleen wil over de bruggen der Nieupoortsche vaart rogge te gaan halen om bij het meel te voegen. Overigens niet alleen de Oostendenaars eten goed brood, maar ook de Duitse officieren die hunne eetmalen in de restaurants nemen.

* * *

Deze namiddag werd eene groote steekkar meubelen enz. uit het huis van den advokaat DE TOLLENAERE, Euphrosina Beernaertstraat, gehaald en naar de groote statie gevoerd. Dit huis, sinds weken op weken bewoond door eene plichtvergetene vrouw en eenen Duitser officier, zal dus op zijne beurt door de moderne Baekelandts geplunderd worden !

(wordt vervolgd)